

Stockholm den 15 november 2023

R-2023/2081

Till Justitiedepartementet

Ju2023/02364

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 25 oktober 2023 beretts tillfälle att yttra sig över utkast till lagrådsremiss Bättre möjligheter att verkställa frihetsberövanden.

Advokatsamfundet har tidigare avgett remissyttranden avseende förslag som rör förbättrade möjligheter att verkställa frihetsberövanden.¹ De justeringar och tillägg som gjorts i nu aktuellt utkast till lagrådsremiss är inte av det slag att det förändrar de synpunkter som Advokatsamfundet tidigare anfört, vilka alltså vidhålls.

Det finns dock skäl att ännu en gång understryka allvaret i att genomföra så ingripande inskränkningar i den personliga integriteten som nu föreslås, utan närmare analys av vad lagstiftningen i ett större perspektiv innebär för ett demokratiskt rättssamhälle. Särskilt allvarligt är att det föreslås omfattande möjligheter att använda hemliga tvångsmedel mot människor som varken är eller har varit misstänkta för brott och att resultatet av dessa tvångsmedel dessutom enligt nuvarande förslag kan komma att lagras en lång tid, användas till andra ändamål än de ursprungligen inhämtades för och utan att den enskilde garanteras en möjlighet att freda sig eller ens bli underrättad om tvångsmedelsanvändningen. Advokatsamfundet vill i detta sammanhang understryka

---

¹ Se Advokatsamfundets remissyttrande den 9 februari 2023 över betänkandet Bättre möjligheter att verkställa frihetsberövanden (SOU 2022:50), liksom remissyttrande den 31 januari 2023 över delbetänkandet Utökade möjligheter att använda preventiva tvångsmedel (SOU 2022:52) och däri gjorda hänvisningar.

att förslaget om underrättelse till enskilda som varit föremål för hemliga tvångsmedel ska utgöra en reell rättssäkerhetsgaranti för enskilda och därmed måste vara utformade på ett tillräckligt tydligt och förutsägbart sätt. Detta för att den enskilde ska beredas möjlighet att bedöma det integritetsintrång som har skett och kunna få prövat om åtgärden har varit felaktig. Såsom påtalas i utkastet till lagrådsremiss (s. 64) fyller underrättelseskyldigheten även det viktiga syftet att verka återhållande på användningen av hemliga tvångsmedel samt bidra till att prövningen inför ett beslut sker mer noggrant.

Det ifrågasätts därtill alltjämt om förslagen avseende hemliga tvångsmedel för att lokalisera redan dömda personer är förenligt med grundläggande rättigheter enligt såväl Europakonvention som EU:s rättighetsstadga, liksom överensstämmer med våra folkrättsliga åtaganden. Detta särskilt eftersom förslagen inte omfattas av de godtagbara syftena att förebygga, undersöka, avslöja och väcka åtal för brott.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander